



Bilaga 4. Antal och utbredning av övervintrande sjöfåglar längs Smålandskusten mellan Bröms och Simpevarp under perioden 2015-2022

Sjöfåglar som övervintrar längs Smålandskusten mellan Bröms och Simpevarp har inventerats i Lunds universitets regi vid åtta tillfällen mellan år 2015 och 2022. Flyginventeringar har genomförts år 2015 och 2022. Flyginventeringen i januari 2022 täckte hela kuststräckan mellan Ekenäs och Simpevarp. Flyginventeringen vintern 2015 täckte främst kusten mellan Kalmar och Mönsterås samt Ölands västkust. Dessutom har sex ej heltäckande inventeringar under perioden 2015-2020 genomförts från land inom vissa sektorer (definierade delområden) längs kusten mellan Bröms och Simpevarp. Totalt har 111 sektorer som totalt täcker hela Smålandskusten mellan Bröms och Simpevarp inventerats vintertid mellan en och åtta gånger, i genomsnitt 3,8 gånger per sektor, under perioden 2015-2022. Av de 111 sektorerna har 31 sektorer inventerats endast en gång.

Inventeringarna har tydligt visat att Smålandskusten, sett i ett nationellt perspektiv, hyser ett stort antal av övervintrande storskrake, salskrake, vigg, knipa och knölsvan. Dessutom övervintrar arter som gräsand, sothöna, alfågel, brunand, snatterand, skäggdopping, smådopping, storskarv, småskrake och sångsvan längs kusten i varierande antal. Ett litet antal individer av sjöfågelarter som ejder, svärta, sjöorre, bläsand, kricka, storlom, smålom och svarthakedopping kan även ses under vintern längs kusten och i Kalmarsund. Dessa senare arter har sina huvudsakliga övervintringsområden längre söderut i Sverige och Europa.

Antalet övervintrande sjöfåglar längs Smålandskusten och i Kalmarsund vid en given tidpunkt påverkas av isläggnings i sundet samt av isläggnings i övriga delar av Östersjön. Man kan därför förvänta sig att antalet övervintrande individer förändras under vintersäsongen och är olika under olika år. De pågående klimatförändringarna har visat sig leda till att flera sjöfågelarters utbredning under vintern har förskjutits norrut från mer centrala delar av Europa till norra Europa, inklusive till Sverige, i takt med att isförhållandena förändrats. Sådana långsiktiga förändringar har bland annat registrerats för vigg, knipa och salskrake.

För att försörja de tusentals övervintrande sjöfågeln krävs att kustmiljön som helhet har en god status och att födotillgången är god. De övervintrande storskrakarna och salskrakarna äter i huvudsak fisk som de fångar på grunt vatten. Vigg och knipa äter musslor och annan bottenfauna som de dyker efter på 3-15 meters djup. Vigg dyker efter föda i huvudsak på natten medan knipen är dagaktiv. Mycket stora flockar av vigg kan ses vila dagtid i skyddade vikar eller i hamnar. Det är dock viktigt att notera att viggens födosöksplatser kan ligga flera kilometer från de platser där arten vilar på dagen. Knölsvanen är växtätare och betar på grunt vatten.

Nedan följer figurer som visar antalet och utbredningen av 15 övervintrande sjöfågelarter längs den inventerade kuststräckan. På den vertikala axeln visas inventerade sektorer i nord-sydlig riktning mellan Bröms i söder och Simpevarp i norr. Medelvärdet (svart liggande stapel) avser medelvärdet för antalet sedda individer i respektive sektor vid inventeringar genomförda mellan 2015 och 2022. Maxvärdet (röd liggande stapel) avser det maximala antalet individer som setts i respektive sektor vid något inventeringstillfälle under perioden. Har sektorn bara inventerats en gång blir medel- och maxvärdet identiska.

(Komplettering 2022-10-05)

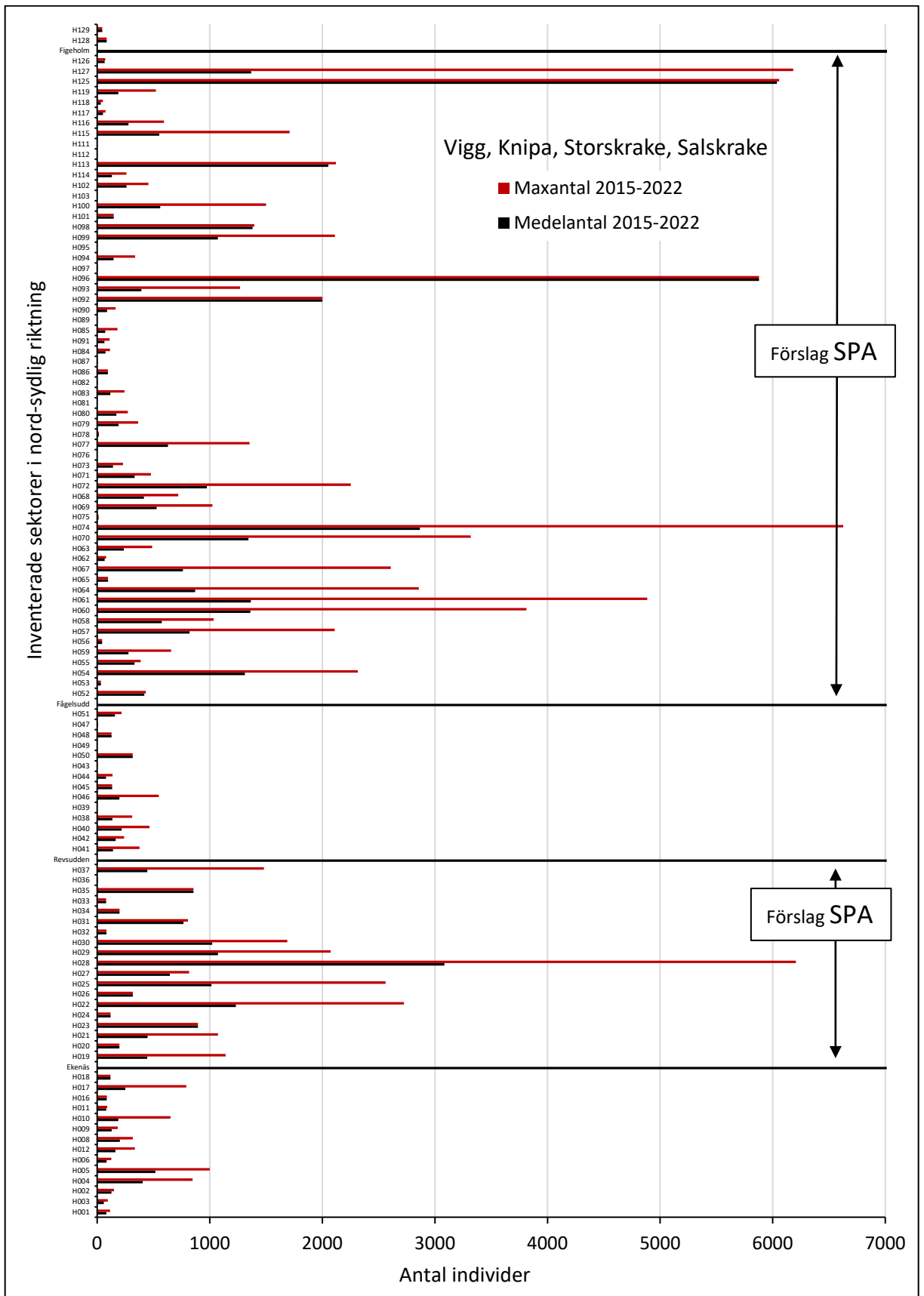
Notera att medelvärdet är baserat på det antal individer av respektive art som setts vid inventeringarna. Nollvärden är inte medtagna i medelvärdesberäkningarna. Syftet med beräkningarna är identifiera de områden som har störst potential att hysa många övervintrande fåglar, det vill säga att områdena återkommande, men inte nödvändigtvis vid alla inventeringstillfällen, hyser många övervintrande fåglar.

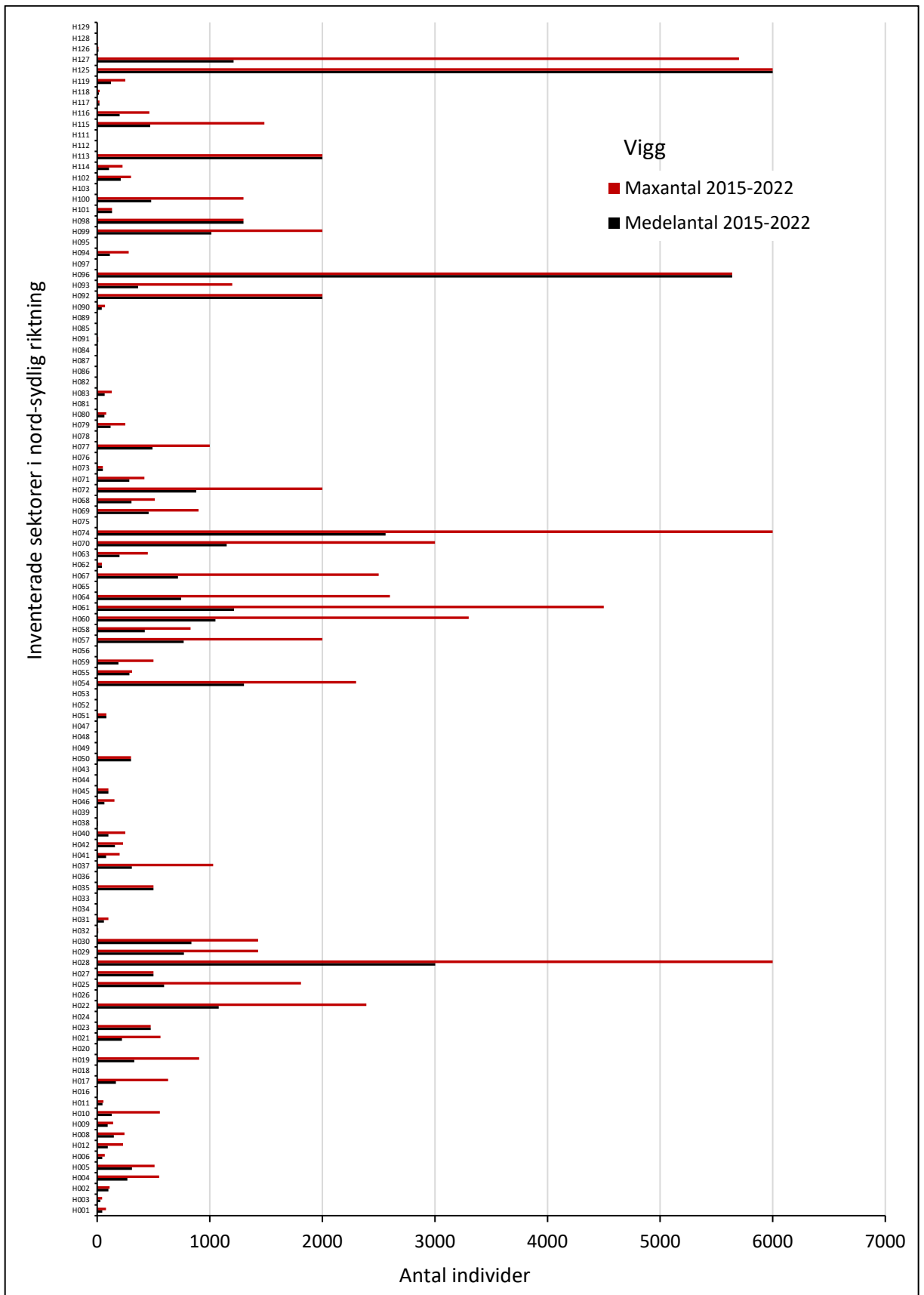
Tre avsnitt av kusten mellan Bröms och Simpevarp har under inventeringsperioden hyst större antal övervintrande sjöfåglar än andra, dvs. avsnitten (1) mellan Hagbyhamn och Revsudden (Kalmar), (2) mellan Fågelsudd och Svartö (Mönsterås) samt (3) mellan Påskallavik och Figeholm (Oskarshamn). Mönstret är likartat för i stort sett alla inventerade sjöfågelarter.

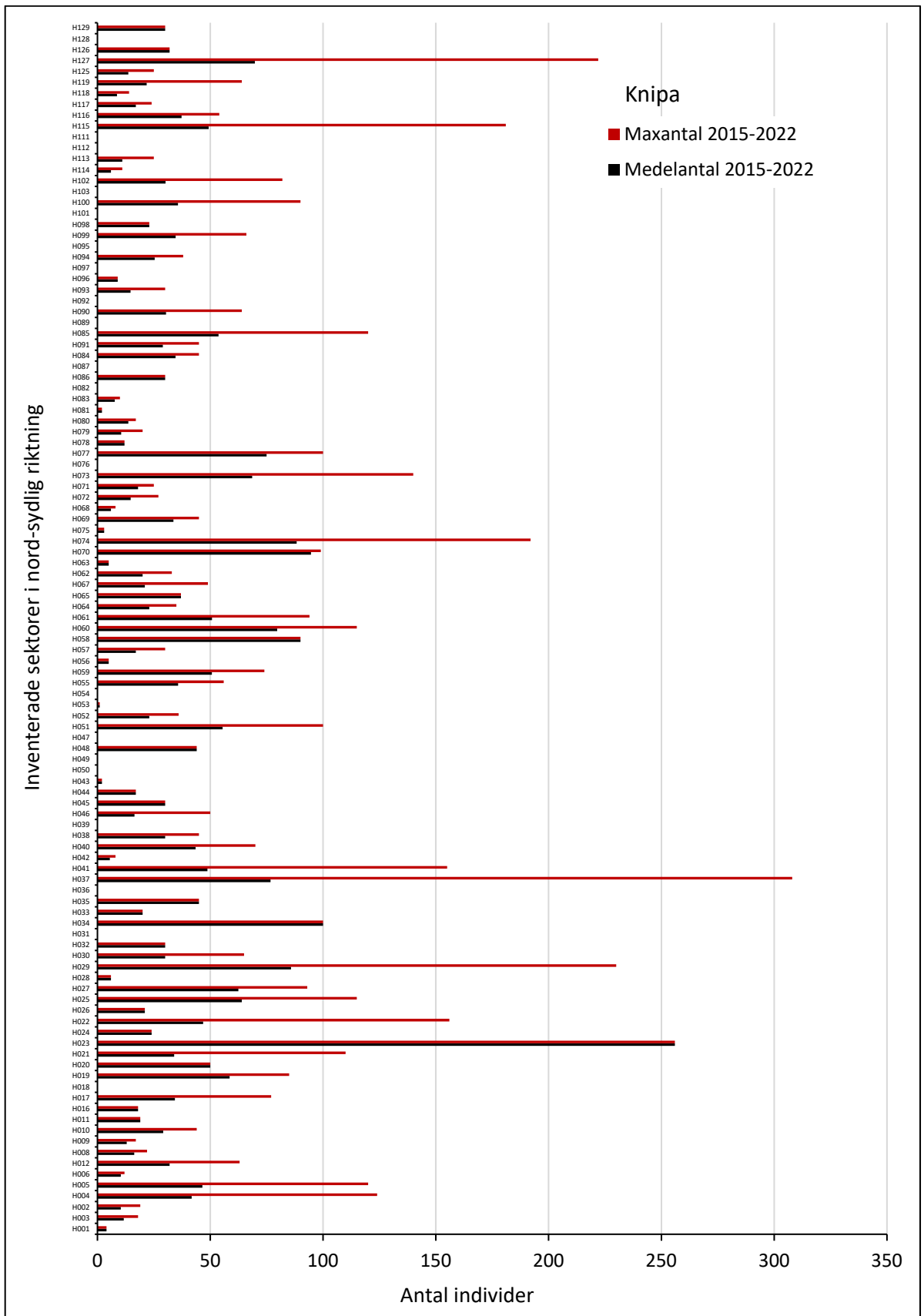
Den första figuren visar det sammanlagda antalet övervintrande individer av vigg, knipa, storskrake och salskrake i olika sektorer samt gränser för föreslagna SPA-områden. Därefter följer figurer för enskilda arter. Sist presenteras kartor som visar avgränsningen av de inventerade sektorerna.

(Komplettering 2022-10-05)

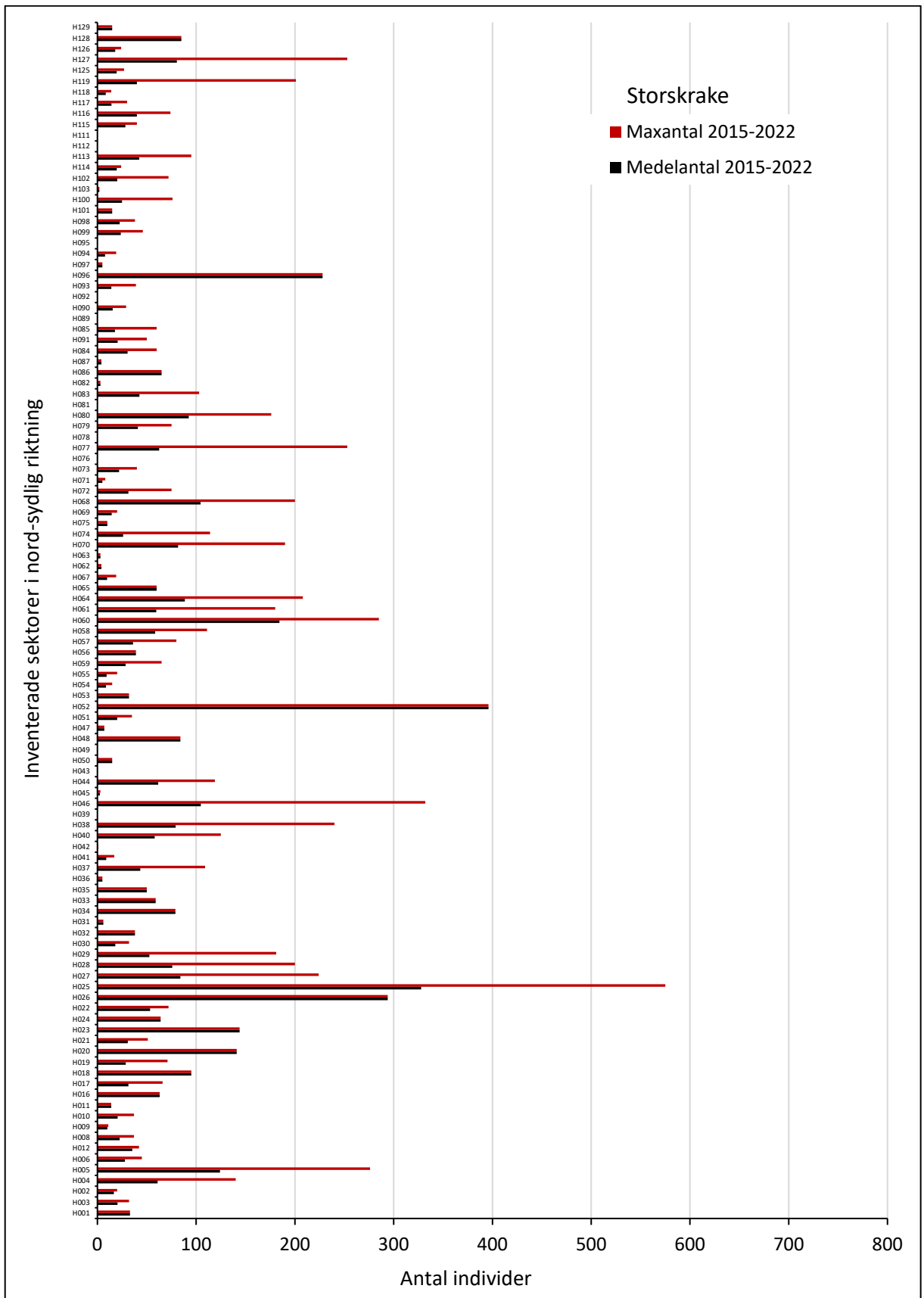
En tabell visar även antalet genomförda inventeringar per sektor.

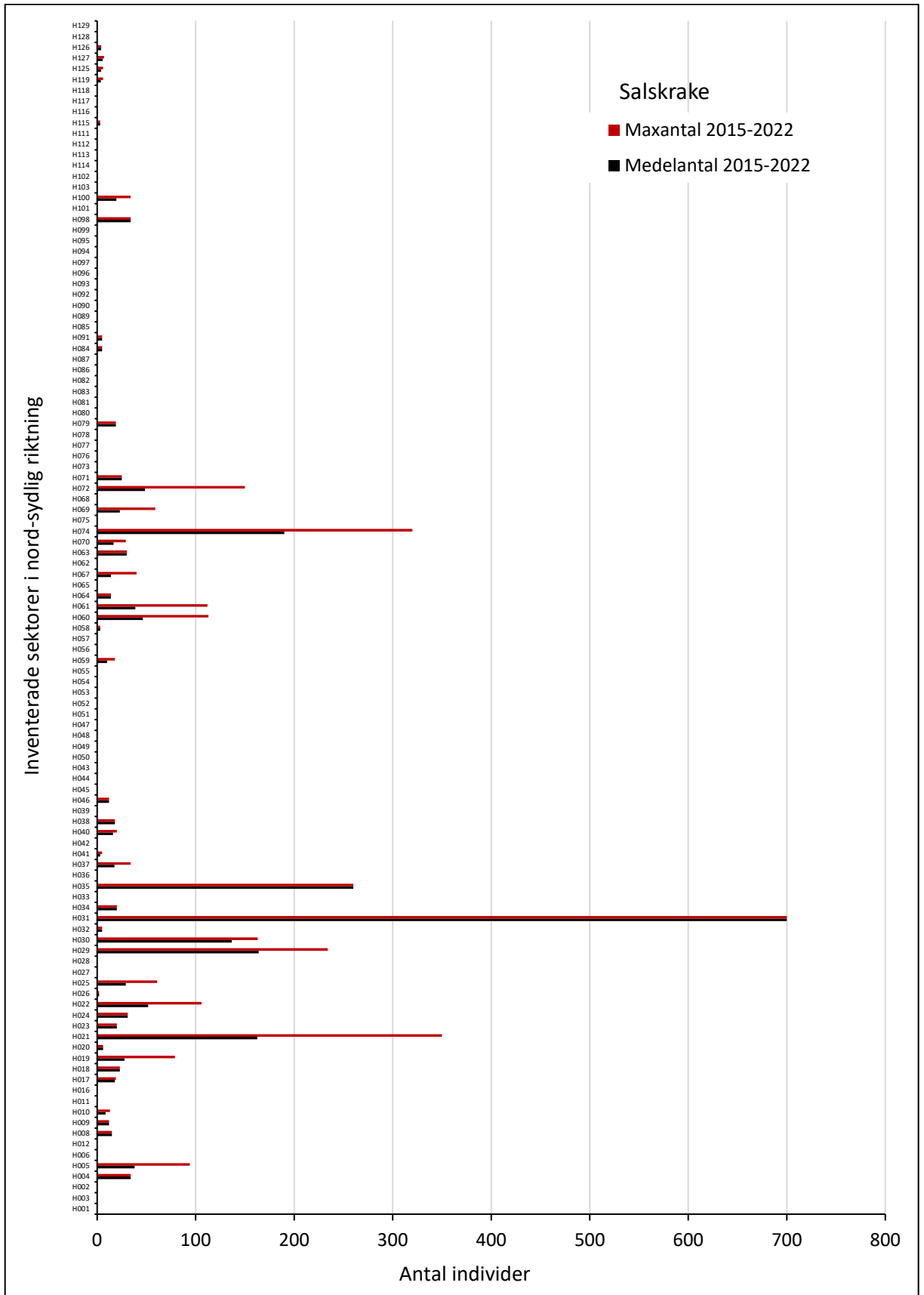


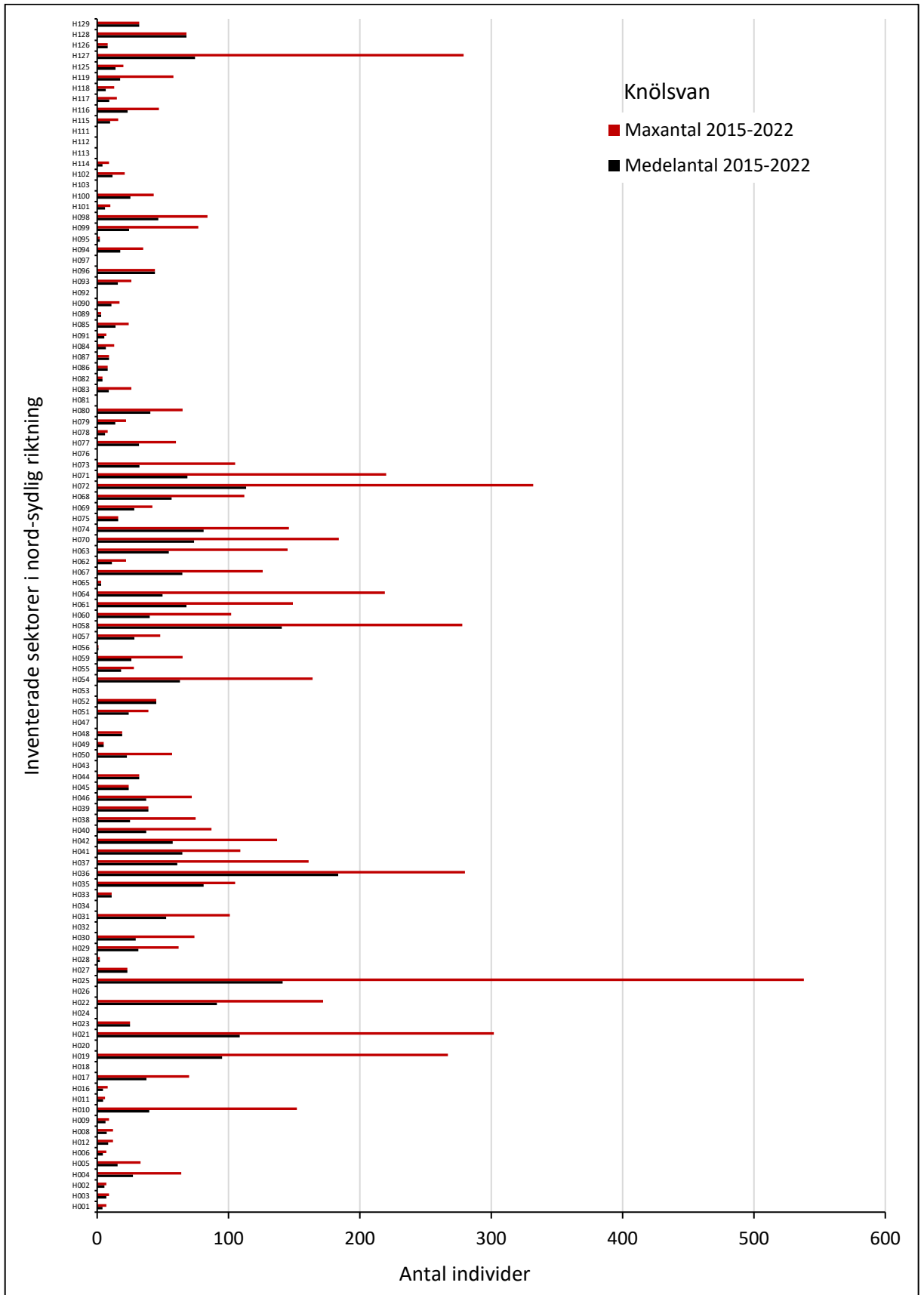


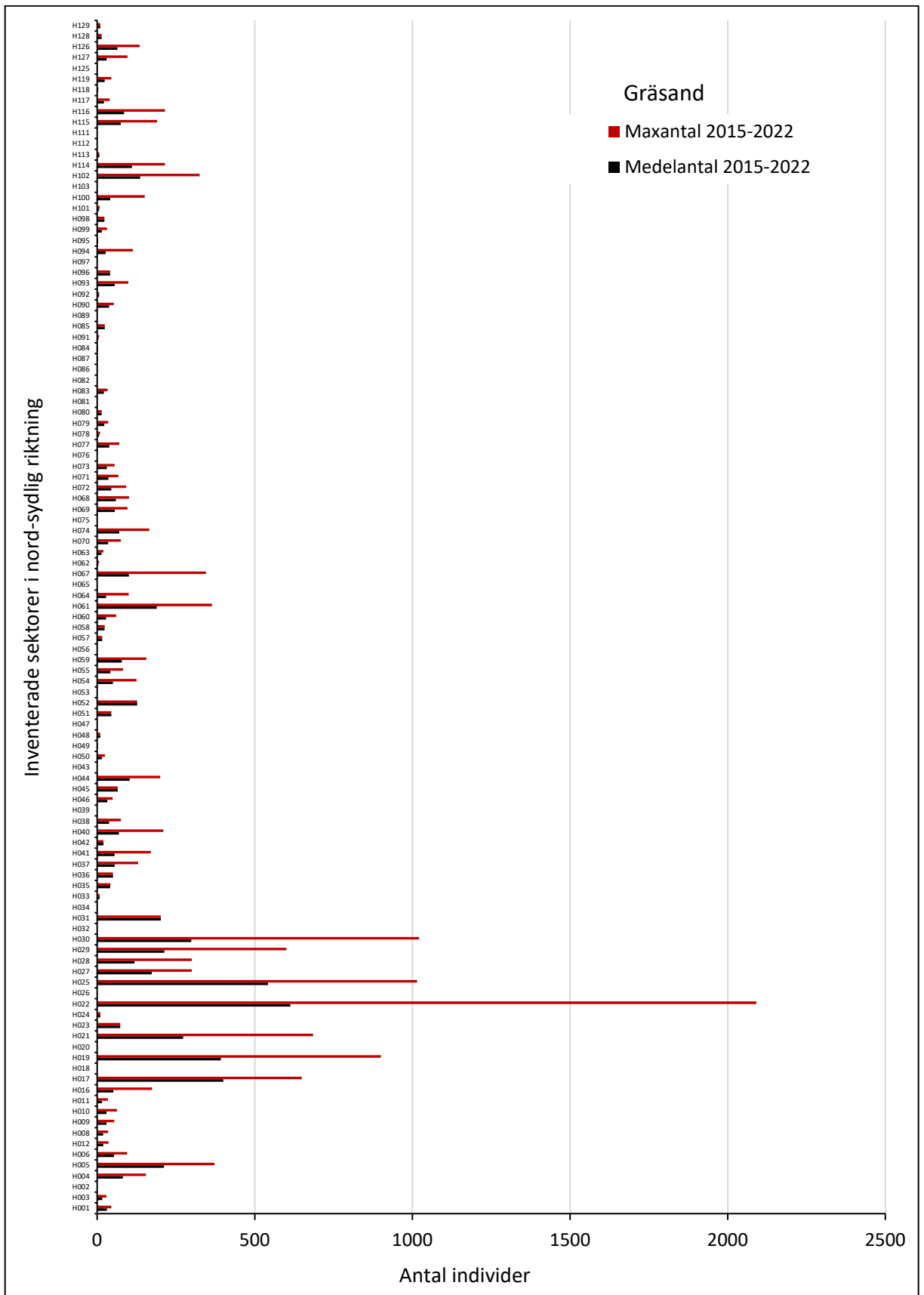


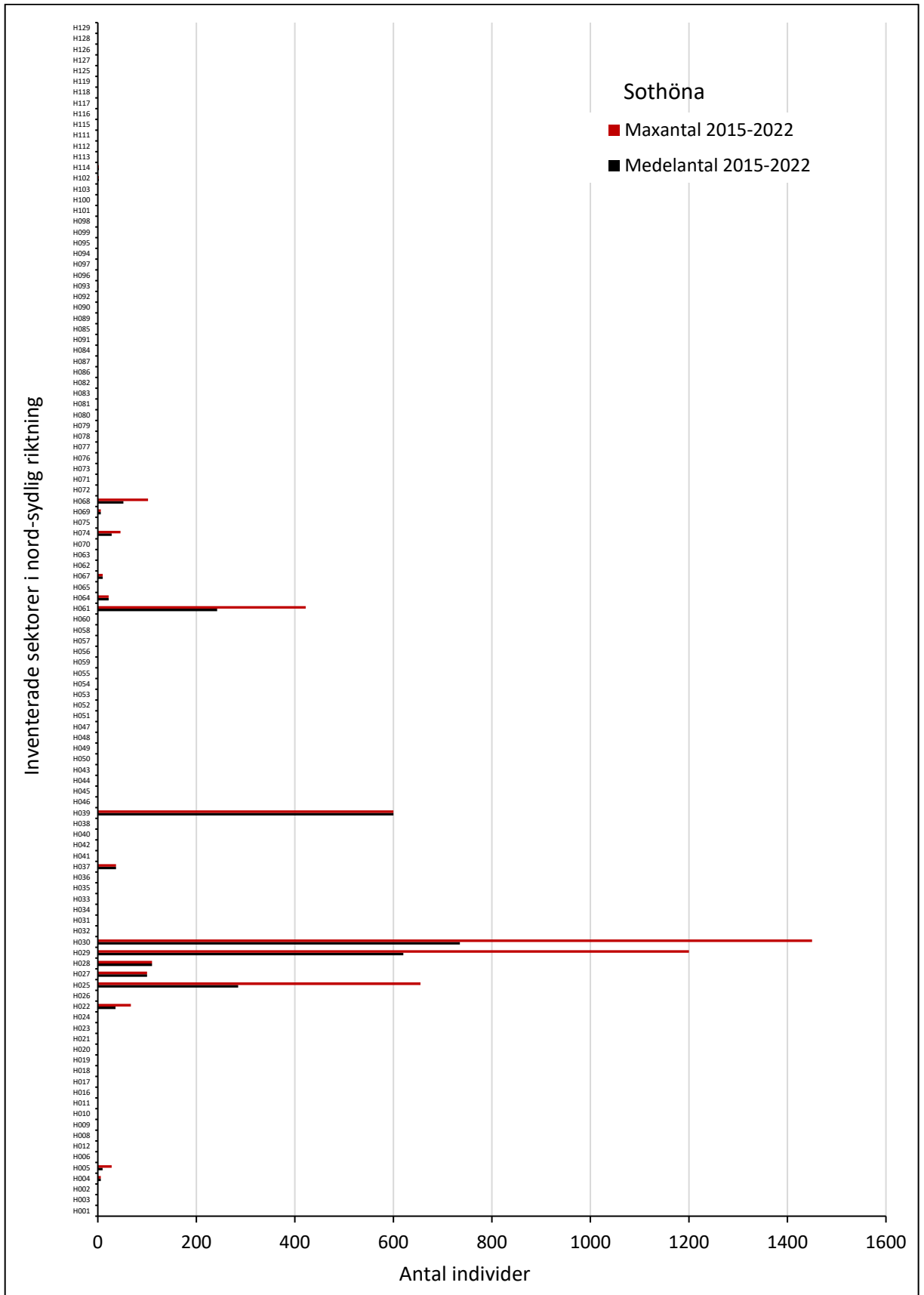
(Figuren avseende knipa är korrigerad 2022-10-05)

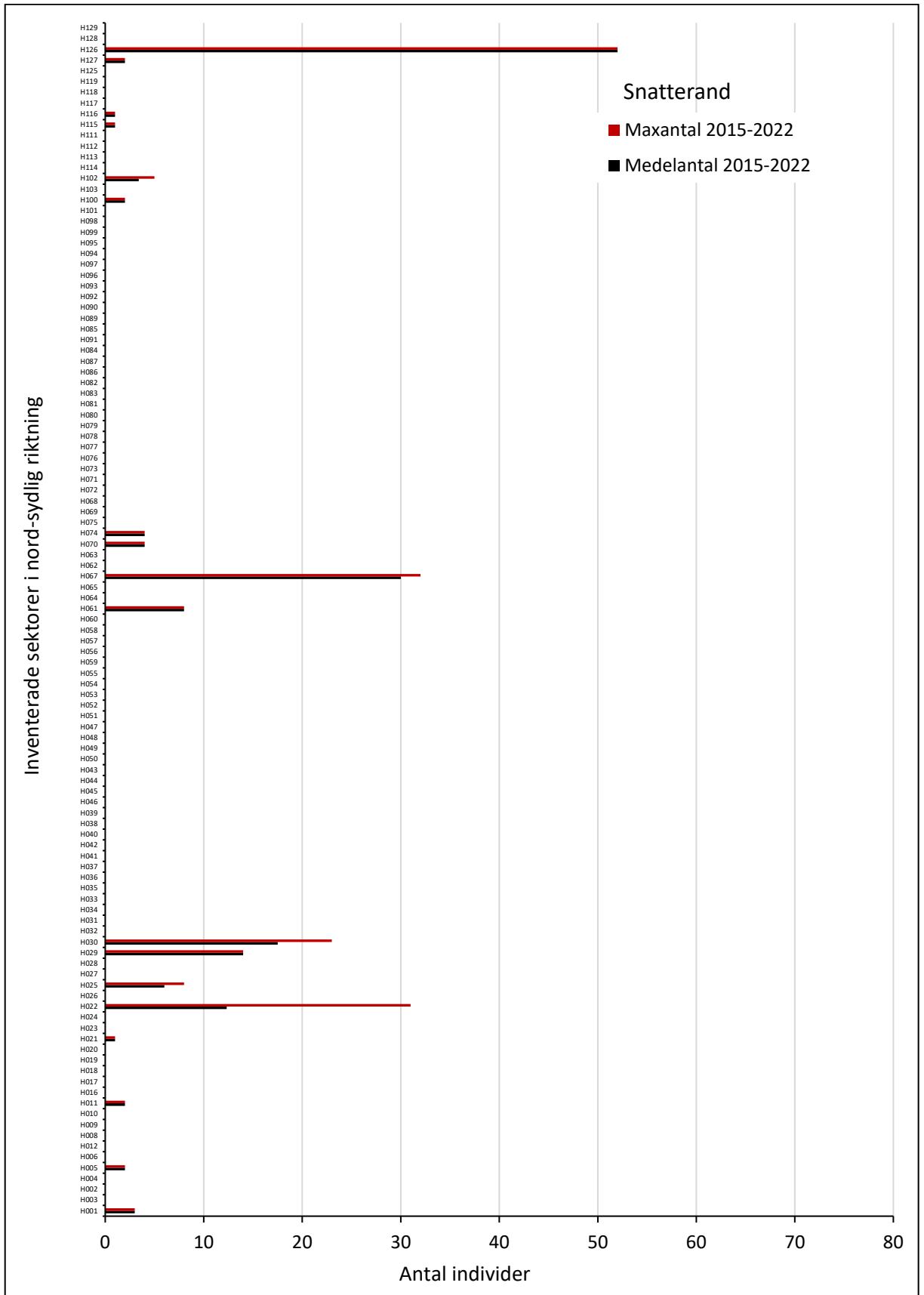


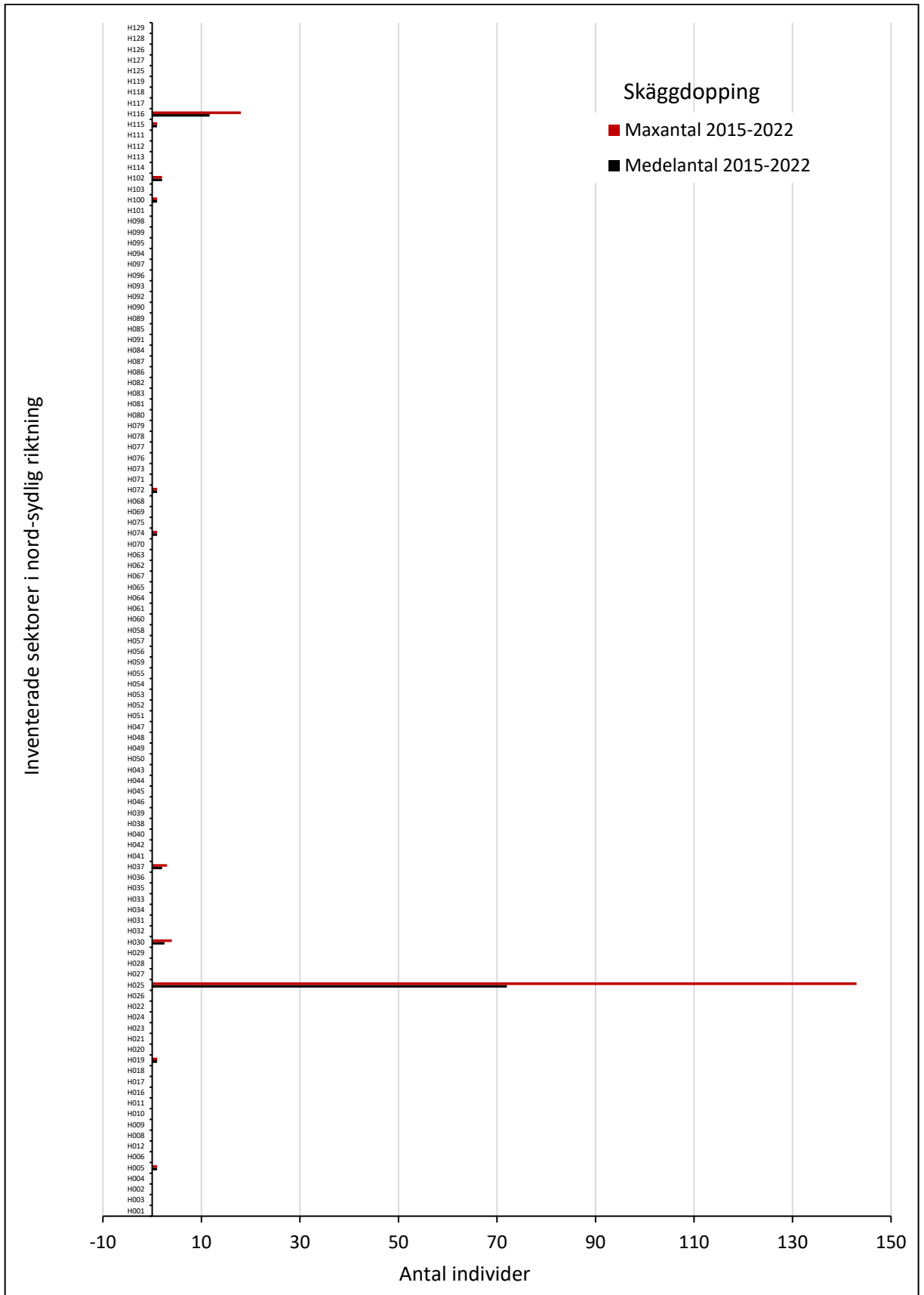


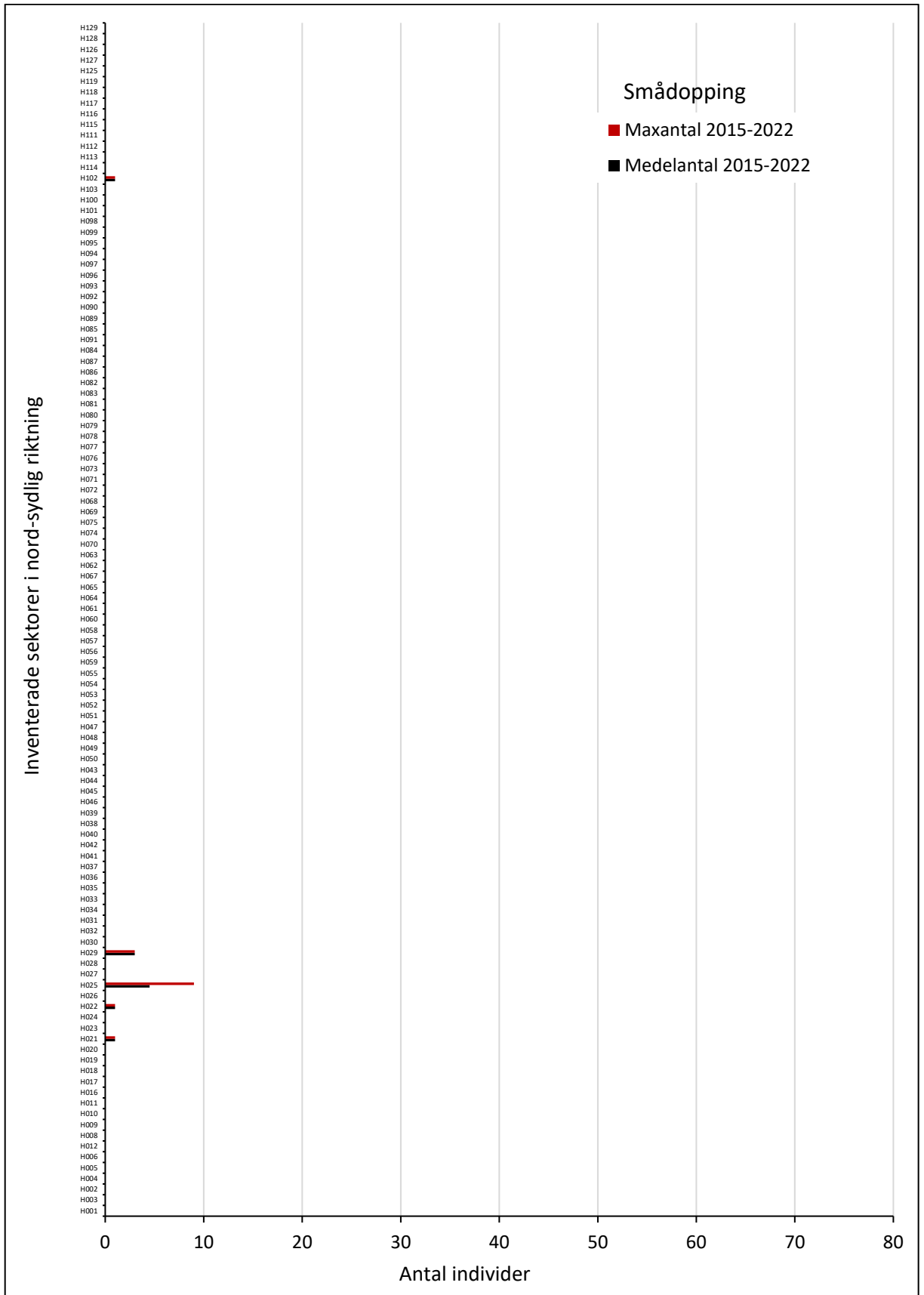


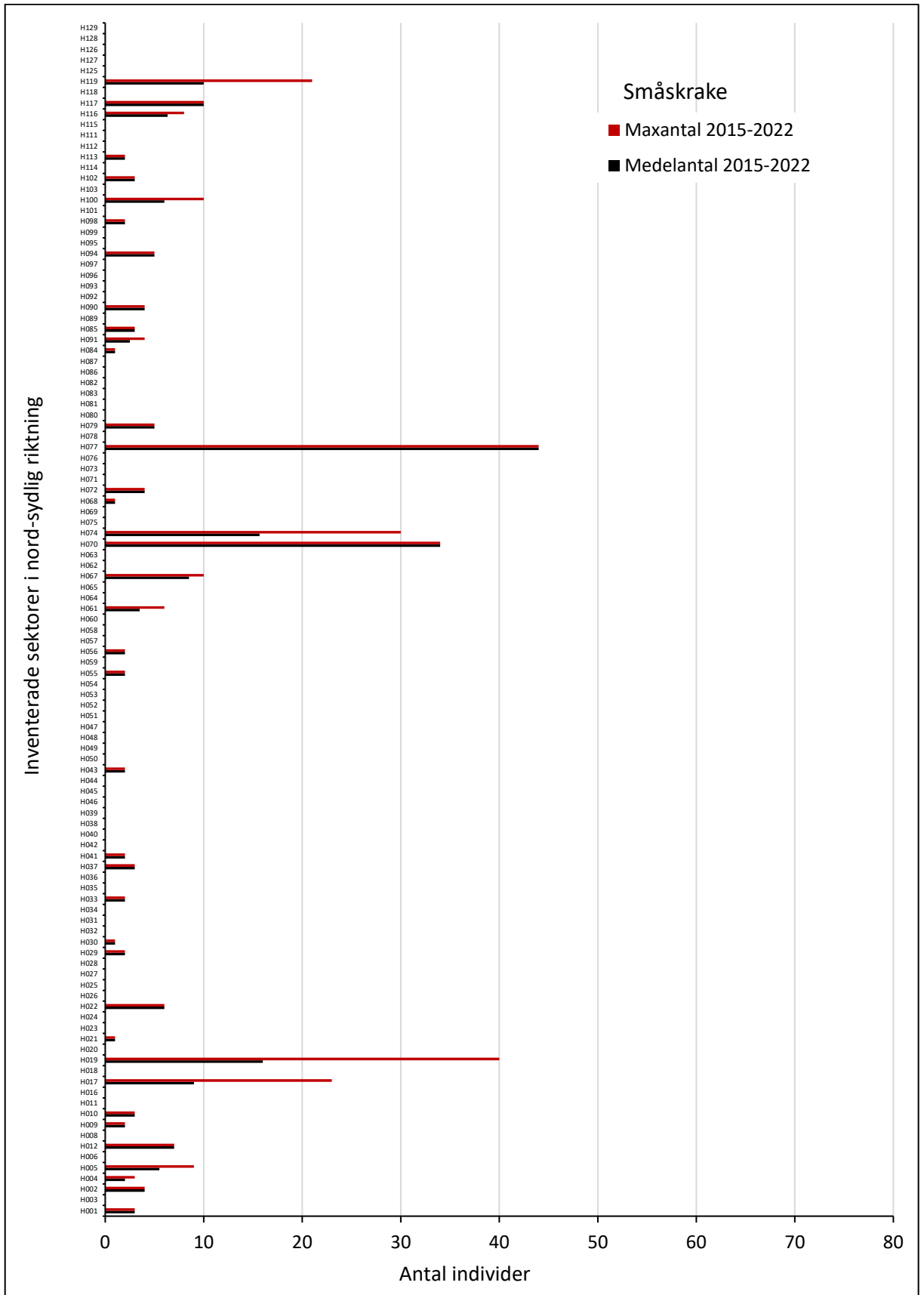


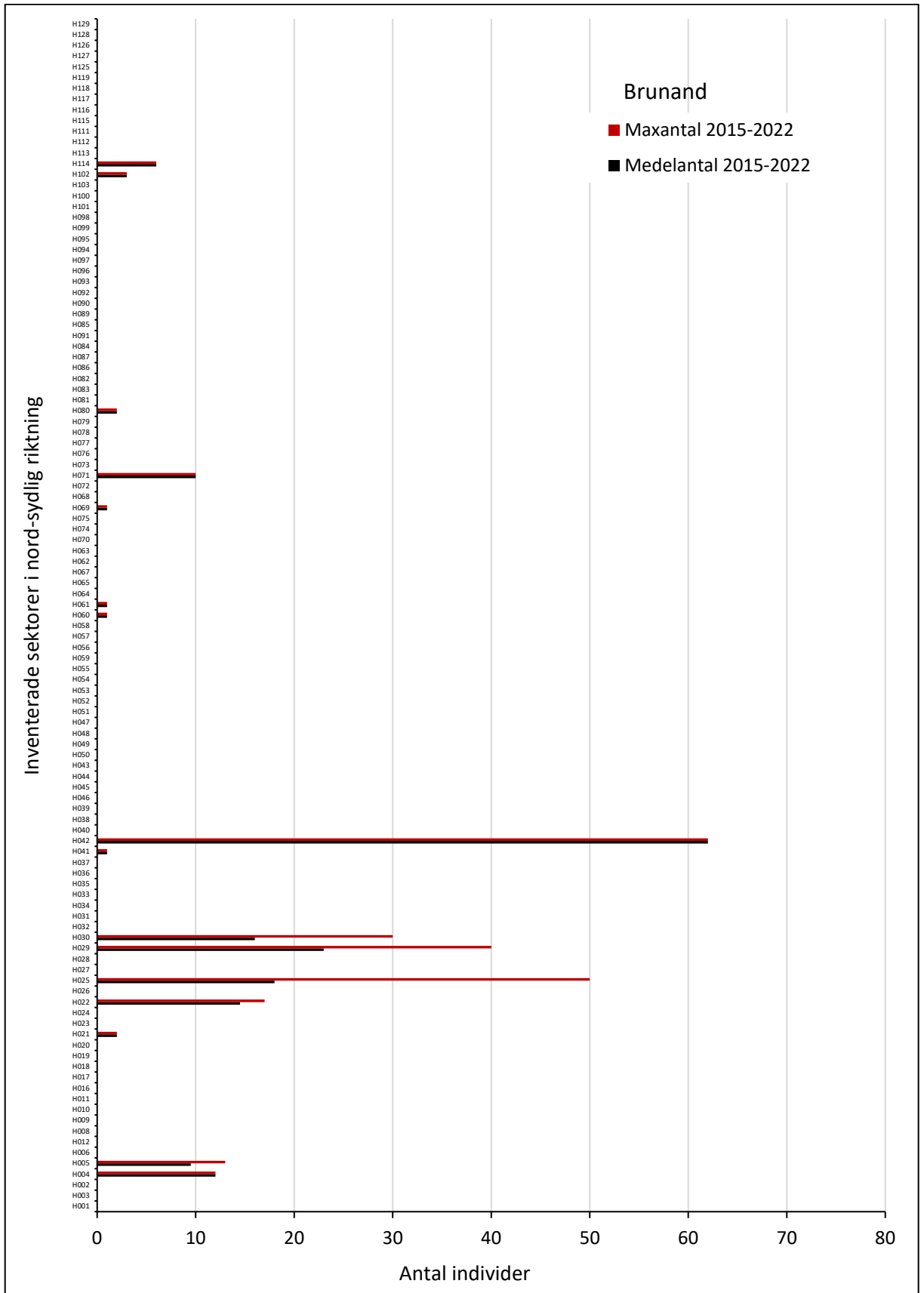


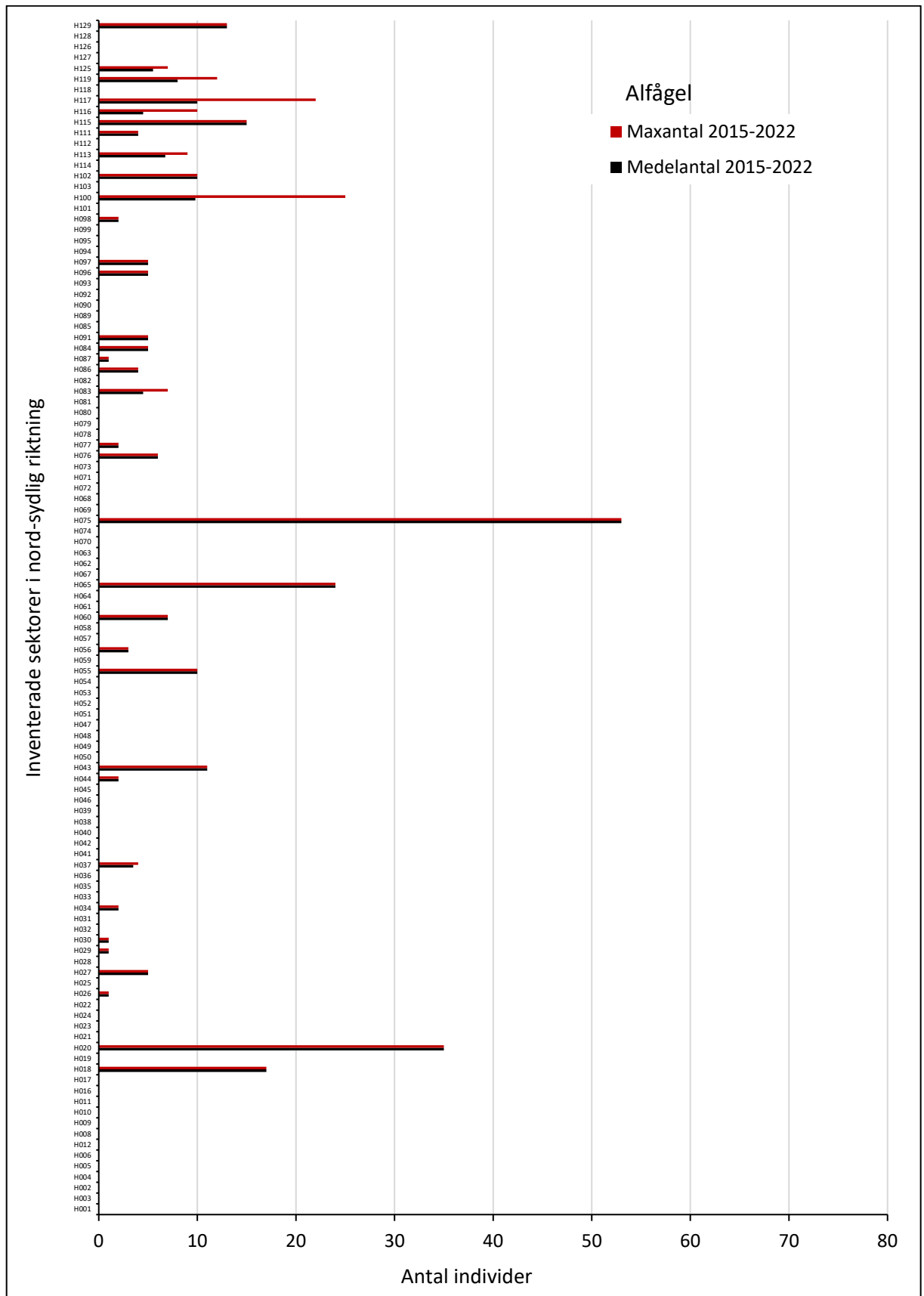


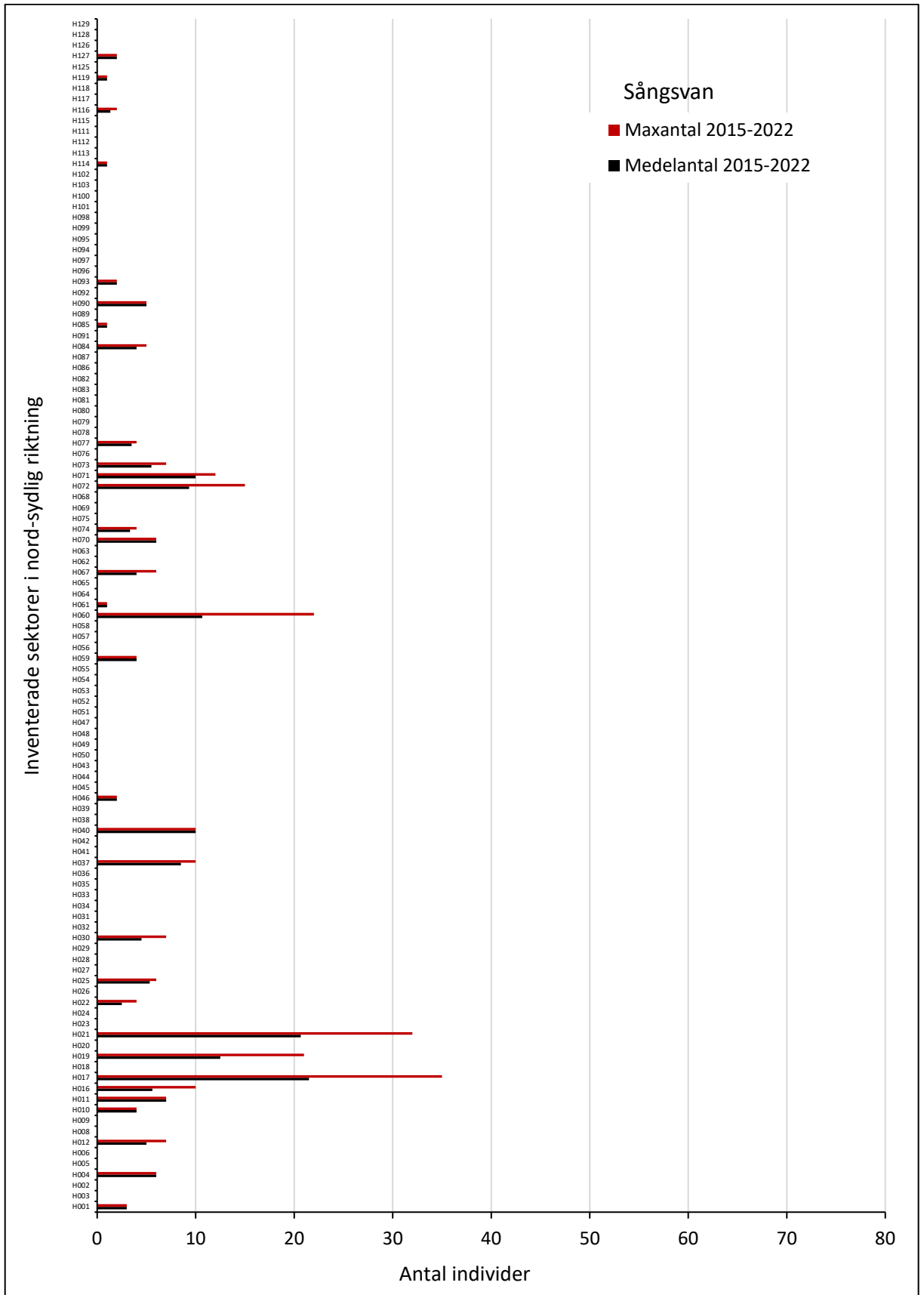


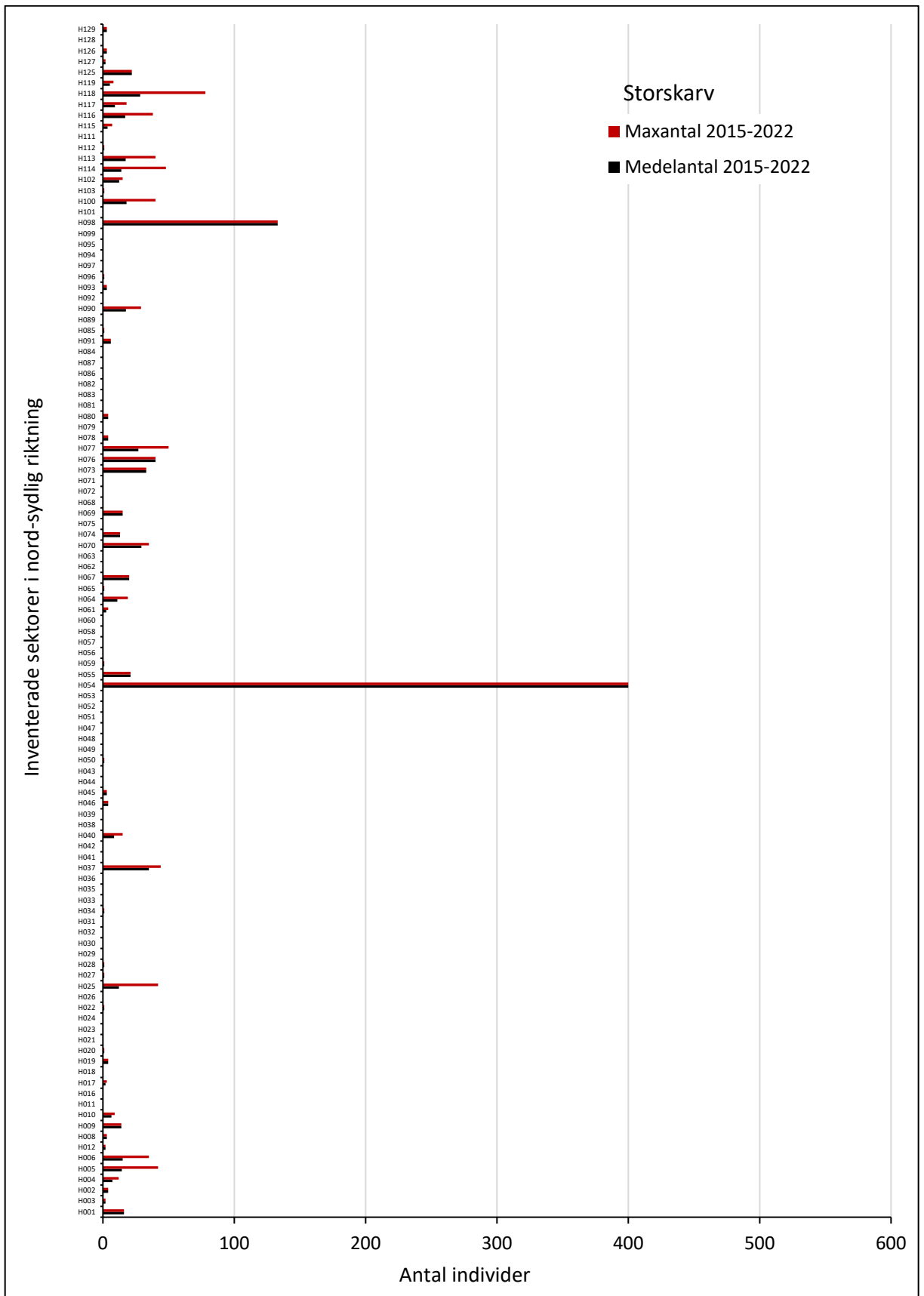






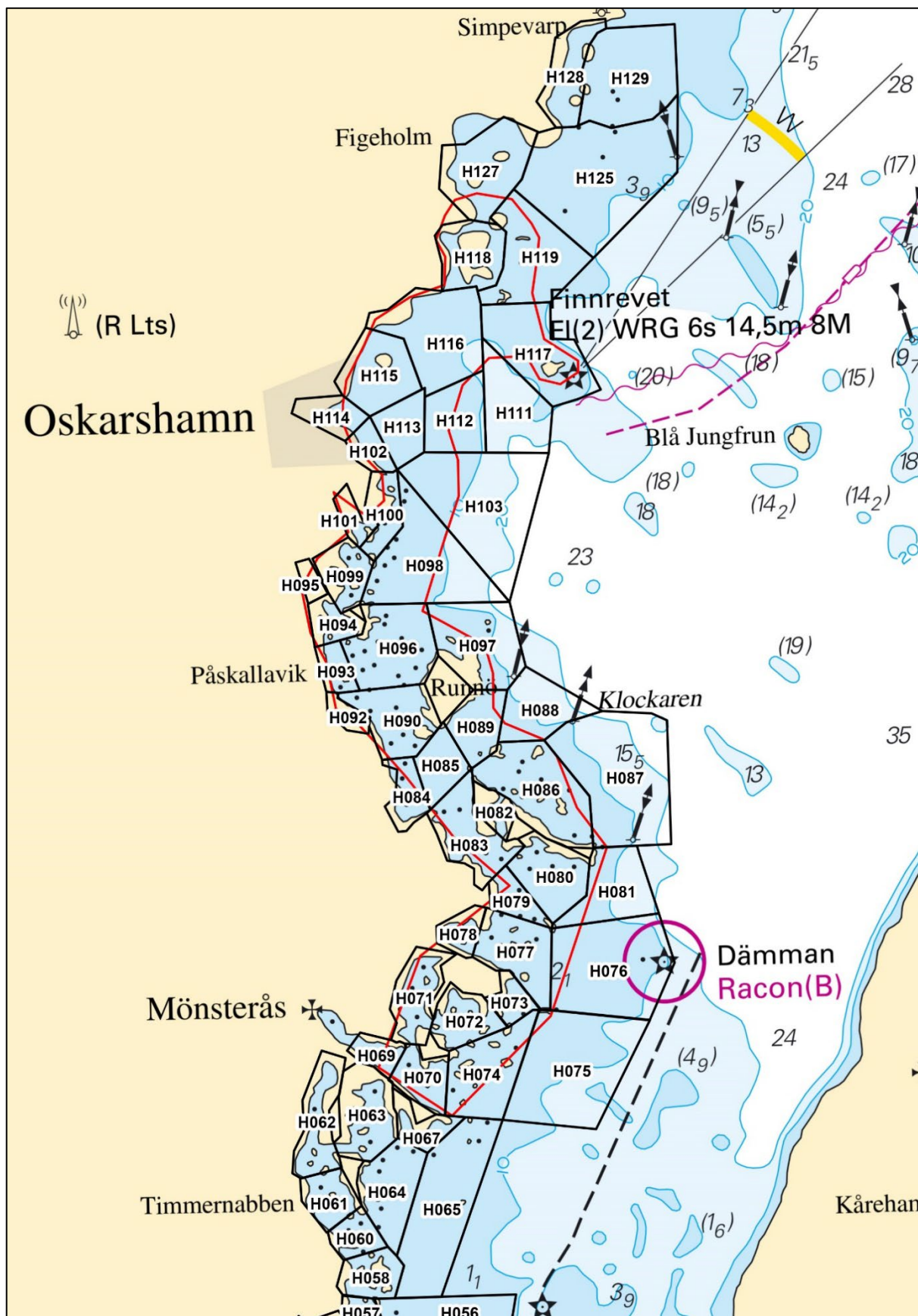








Figur 1. Inventerade sektorer i södra delen av Smålandskusten samt berört IBA-område.



Figur 2. Inventerade sektorer i norra delen av Smålandskusten samt berört IBA-område.

